

de serena»; «feya boig de posat-se en camí ab un temps com el que's presentava, perquè per la part de Llevant venia un tall d'aygua espantós», MrnVayreda (*Sang Nova* I, iv, 27; I, ix, 66; cf., encara, *La Puny.*, p. 102).

D'altra banda, es parteix del sentit de 'repartir, distribuir', en l'ús paral·lel al de *talla* 'contribució': «los vint del Consell, juntament ab los quatre cònsols --- poden fer y determinar ordinations y fer *talls* y altres coses», Prats de Molló, a. 1354 (en la còpia del Llibre Roig, a. 1643, f° 18); «Sentència donada per la Cúria de Tarragona, condemnan als veïns dels llocs de Alió, que tenien possessions i honors, a pagar los *talls* i collectes que feia dita universitat per obra d'iglésia, ornamentals i campanes», regesta d'un doc. de 1324 p. p. Moragas (*Cat. Arx. Mun. Valls*, p. 103); el *DAG*, en cita (§ 2) sis testimonis, des de 1469, Ss. xv-xvi; vegeu-hi encara les accs. 3-9 amb documentació, des de 1297 (*tall* de picapedrer, § 5, *tall de la fusta* 1377 § 9). Joc amb dues accs.: «la lengua es poca de *tayl*, e fa gran *tayl*», *Jafuda*, § 6. *Tall* esdevé sinònim de 'corn' or. i bal. (*AlcM* III, 2b); i amb repetició infantil, *tatai* (emp., *AlcM*).

En fi *tall* en accs. com 'caire elegant de vestit': «Mas què direm de les fembres / --- / qui són dones de la guisa / --- / qui en la lur vestidura / van entorn ab *taylls* noveylls; / qui giren los uylls a caça / e ab gests enamorats / ---» en el poema juvenil d'Eiximenis (profís. en el *L. d. l. Dones*, § 54, *EntreDL* I, 167, 169). O 'caire bell d'una construcció': «La composició de la Ciutat requer bella forma e figura, e bell *tall* e esguart», id. (*Dotzèn*, § 106).

Com a senya dels pescadors: *tallet* és un mot usat pels del País Valencià en el sentit de 'barrancada aspra que veuen a la costa' (i els serveix de senya: la Serra i Afrau de Segàrria «és un *talét* que enfronta a la Farola de Cullera a 3 o 4 brases de fondària», Perelló, 1962).

Talla. No és impossible que en alguna de les accs. (potser *a*) continuï directament el clàssic *TALEA* en el sentit de tany tallat, però en general es deu tractar d'una formació romànica postverbal. Griera publicà en *BDC* v (1917), 44-45, un aplec de respostes de corresponents de l'I. E. C., junt amb algunes dades del cedulari antic de l'I. E. C., on es trobarà sobre el mot *talla*, alguna dada més (descartant-ne els seus desvaris i barroeries habituals; hi faig alguna remissió amb § i número).

Accepció *a*) 'Canya o vareta que s'usa per avaluar', particularment per anar anotant compres, i sovint se n'usen dues (venedor i comprador, si el nombre de marques coincideix s'eviten discussions en el moment de pagar): «may no pagava / res que prengués; / si res degués, / a mi-u dreçava; / ab mi comptava / l'especier, / sastre, draper; / --- / la bunyolera / e casquetera / tenien *talles*: / segons les *talles*, / yo, pagador / ---», JRoig (*Spill*, 2989); «*talla* entre dos: tesserà», Busa-N. 1507; «la *talla*: tesserà, ferula; los senyals: crena, incisura; ---; les dos *talles* se avenen: utriusque tesseræ ratio constat; vendre: vendere; ---»,

OPou (*TbPu.*, 135). Aranès id. o *tarja*.

b) 'Osca per agafar calderes' Lledó (§ 5), 'osca dels taps' SFGuíxols (§ 6).

c) 'Tallada de bosc': «Si alguna *tayla* amagada a Vfr. --- era feyta en alcun castel o la vila del Sr. Rey» a. 1324, *Cartoral* de Vilafranca de Cfl. (f° 5r^o). 'Partió de l'arcó en la sella': «Pel vent que faya al exaloc --- les unes mars venien --- ves lo grau de Tortosa --- e l'aygua era bayxada d'Uyldecona, e no molt, e passam menys de nadar, mas l'aygua era encara grandeta, que dava tro a les *talles* de la sella als cavals», Jaume I (*Ag.*, 284.14).

d) Molt estesa: 'forma i estatura d'un objecte, d'un moble, d'un ésser viu': «Hun jarrer fa de huna matexa terra altres dos vaxells, axí diversats de *talla* e de nom, la hu dels quals appella scudella» en les «Sentències morals» en ms. de mj. S. xv (*CoDoACA* XIII, 219; curiosa obra de caire teofràstic, que-caldria inquirir, ningú no ho ha fet i sempre m'ha semblat de tipus eiximenià); «la bona *tayla* del cavall» descrita en la Manescalia del S. xv (B. N. P., ms. 215), extractat en el *DBal.*, 297.6; «dos lits, un gran y un altre de mitga *talla*», inv. de 1503 (*DAG.*, § 3).

e) 'Contribució, tribut, taxa'. «De continent constrenga a pagar tots los comenadors e priors del dit priorat, la *talla* que són tenguts de pagar per los 16 frares cavallers e 16 scuders: los q. deven passar en lo sant passatge», ordenació templera ross. de 1377 (MiretS, *TemplH*, 432); «Si alcun confrare no pagará la *talla* de la dita pietança ---», doc. de confraria dels a. 1370 (*CoDoACA* XL, 218); «si alcun no pagava la *talla* de la pietança» a. 1391 (*Doc. Arx. de Xàtiva*, IV, 218); «per obs e necessitat de la dita almoyna, los majors --- puxen ordonar aquella *talla* o *talles* que mester hauran», doc. de confraries de c. 1390 (*CoDoACA* XL, 366); un de c. 1400 de «fer --- *talla* o sisa o qualsevol contribució» dels C. M[estre] R[acional]A. citat *BDC* v, 44b.

He donat notícia d'un llibre menorquí de «pagaments de *tallas* y afitons» de 1573ss., ací I, 64a57. Avui s'anomenen encara *talles* les taxes que es paguen per regatge a la Rib. del Xúquer: a Castelló de la Rib. em diuen que llur poble és «el que paga més *tála*» per utilitzar la sèquia; a Càrcer m'expliquen que el pagar per això una *tála* o 'quota anyal' és cosa de la Ribera Baixa (o Central), mentre que a la Ribera Alta ho fan per *regòns* 'vegades que reguen' (1962). Notem que aquesta designació no és cosa del cat. solament: fr. *taille*, oc. ant. *talba* 'impòt', venir en *talba* «être sujet à impôt», cast. ant. *taja* (c. 1300, *Gr. Cong. Ultr.*, «tributo que se reparte entre muchos», Rivad. XLIV, 482), avui substituït en cast. per *talla*, forma manlleuada (< cat.?, fr.?) 'Pes de la moneda': dues çites mall. de c. al S. xv, *BDC* v, 45, § 11.

f) 'Gran politja o corriola'. Jo he vist les *táips* a la platja de StPoM, i tinc anotat de 1930 «gran corriola per treure la barca: per ella passa el cap anomenat *palanqui*; se'n fan servir dues alhora, combinades, per tal que els bous no hagin de fer tanta força». Mot antic en la nostra marina, i també es tracta de grans po-